

پاندمی کرونا و واکسیناسیون کودکان

با شروع همه‌گیری کرونا بسیاری از خدمات انتخابی معلق شده یا افراد از ترس ابتلا به کرونا به مراکز تشخیصی درمانی مراجعه نکردند. پاندمی کرونا بیشترین اثرات را بر کودکان و زنان داشته است. کودکان بی‌سرپرست که یکی از والدین خود، بخصوص پدر را از دست داده‌اند و زنانی که سرپرست خانوار شده‌اند؛ از پیامدهای قابل توجه همه‌گیری کرونا در کشور است. عدم مراجعه کودکان برای واکسیناسیون روتین، سلامت جسمانی کودکان را به خطر می‌اندازد و بار بیماری‌های عفونی را در کشور افزایش خواهد داد.

بر اساس نتایج مطالعه منتشر شده در ژورنال لانست در ماه آگوست، پوشش واکسیناسیون هم‌گلوبال و هم‌ناحیه‌ای در سال ۲۰۲۰ از ژانویه تا دسامبر برای دو واکسن سه‌گانه و واکسن‌های حاوی سرخک محاسبه شد. میزان پوشش واکسیناسیون برای سه‌گانه در دنیا ۷۶/۷ درصد و برای واکسن‌های حاوی سرخک ۷۸/۹ درصد برآورد شد که برای سه‌گانه نسبت به قبل پاندمی ۷/۷ درصد و برای واکسن‌های حاوی سرخک ۷/۹ درصد از میزان مورد انتظار کاهش داشته است. در

طول یک سال تخمین زده شد ۳۰ میلیون کودک واجد شرایط دریافت واکسن، دوز واکسن سه‌گانه و حدود ۲۷ میلیون و دویست هزار کودک دوز واکسن‌های حاوی سرخک را طبق برنامه واکسیناسیون دریافت نکرده‌اند. همچنین ۸ میلیون و پانصد هزار کودک واکسن سه‌گانه و ۸ میلیون و نهصد هزار کودک واکسن‌های حاوی سرخک را دریافت نکردند. بیشترین کاهش پوشش واکسیناسیون در ماه آوریل ۲۰۲۰ بوده و در یک سال مناطق آفریقای شمالی، خاورمیانه، آسیای جنوبی (شبه جزیره هند) و آمریکای لاتین و حوزه دریای کارائیب، بیشترین کاهش پوشش سالیانه واکسیناسیون را داشته‌اند. کمترین کاهش سالیانه پوشش واکسیناسیون در آفریقای زیر صحرای بوده است. بیشترین پوشش ماهانه واکسیناسیون سه‌گانه و واکسن‌های حاوی سرخک در جنوب شرق و شرق آسیا و اقیانوسیه بوده است (۱).

اگرچه نسبت به سال گذشته ممکن است پوشش واکسیناسیون روتین کودکان بهبود نسبی پیدا کرده باشد؛ اما با احتمال خطر ظهور واریانت‌های جدید و تداوم گسترش کرونا انتظار می‌رود برخی از کودکان واجد شرایط، دوز واکسن را طبق برنامه کشوری دریافت نکنند. نابرابری در دسترسی به واکسن یکی از پیامدهای اجتماعی پاندمی در دنیا است. این پیامد در صورت عدم توجه، سلامت جسمانی کودکان را به خطر می‌اندازد و باریماری‌های عفونی را در کشور افزایش می‌دهد. نابرابری در دسترسی به واکسن کودکان می‌تواند به دلیل ترس از ابتلا به کرونا و عدم مراجعه والدین یا تعطیلی موقت مراکز واکسیناسیون باشد. بخصوص در شرایط کنونی که واکسیناسیون کرونا در سراسر کشور مورد توجه است؛ از واکسیناسیون روتین کودکان نباید غافل شد. به نظر می‌رسد در اولویت‌های پژوهشی کشور نیاز است؛ شکاف پوشش برنامه واکسیناسیون ملی کودکان در کشور در دوران همه‌گیری کرونا در مقایسه با قبل همه‌گیری مورد بررسی و مطالعه قرار گیرد.

1. Causey K, Fullman N, Sorensen RJ, Galles NC, Zheng P, Aravkin A, et al. Estimating global and regional disruptions to routine childhood vaccine coverage during the COVID-19 pandemic in 2020: a modelling study. The Lancet. 2021;398(10299):522-34.